ביד עבדו חייב. *יד עבד כיד רבו? אמר שמואל בעבד עברי, דלא קני ליה גופיה. רב אמר אפילו תימא בעבד כנעני, נעשה כאומר ליה הכישה במקל והיא תבא. מיתיבי: השואל הפרה ושלחה לו ביד בנו ביד שלוחו חייב, ביד עבדו פטור. בשלמא לשמואל מתניתין בעבד עברי, ברייתא בעבד כנעני, אלא לרב קשיא? אמר לך רב לא תימא נעשה כאומר ליה, אלא אימא באומר ליה הכישה במקל והיא תבא. דאיתמר השאילני פרתך וא"ל ביד מי? וא"ל הכישה במקל ותבא. אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה אמר רב כיון שיצאת מרשות משאיל ומתה חייב, נימא מסייע ליה השאילני פרתך ואמר ליה ביד מי ואמר ליה הכישה במקל והיא תבא כיון שיצאת מרשות משאיל ומתה חייב? אמר רב אשי הכא במאי עסקינן כגון שהיתה חצרו של שואל לפנים מחצרו של משאיל דכי משלחה לה ודאי להתם אזלא, אי הכי מאי למימרא? לא *צריכא דאיכא גזייתא, מהו דתימא לא סמכא דעתיה דלמא קיימא התם ולא אתיא אזלא להדיא, קמ"ל דסמכא דעתיה. *אמר רב הונא השואל קרדום מחבירו: בקע בו קנאו, לא בקע בו, לא קנאו. למאי, אילימא לאונסין מ"ש פרה דמשעת שאילה, אלא לחזרה: בקע בו לא מצי הדר ביה משאיל, לא בקע בו מצי משאיל הדר ביה, פליגא דרבי אמי דא"ר אמי המשאיל קרדום של הקדש מעל לפי טובת הנאה שבו וחבירו מותר לבקע בו לכתחילה, ואי לא קנאו אמאי מעל, ואמאי חבירו מותר לבקע בו לכתחילה, ניהדריה ולא ליקנייה ולא לימעול! פליגא דר' אלעזר *דא"ר אלעזר כדרך שתקנו משיכה בלקוחות כך תקנו משיכה בשומרים. תניא נמי הכי כשם שתקנו משיכה בלקוחות כך תקנו משיכה בשומרים, וכשם

שקרקע

ביד עבדו חייב. במתניתין קתני א"ל השאל ושלחה לו, חייב השואל באונסיה בדרך והרי לא יצאת מרשות משאיל, דיד עבד כיד רבו דמיא והרי הוא כאילו הוליכה לו הוא: **נעשה כאומר הכישה במקל והיא תבא** אחרי הלכך משיצאתה מחצרו של בעלים בין בלא שומר בין ע"י שומר, עומדת ברשות שואל, דשעביד נפשיה משעה שיצאת מרשותו והרי הכישה במקל עד אשר יצאתה מביתו: **ושלחה לו ביד בנו.** של משאיל שלחה משאיל לשואל חייב השואל וכגון שאמר ליה שלח לי ביד בנך: **ביד עבדו פטור.** ואפי' אמר שלחה לי ביד עבדך: **לא תימא.** כדקאמר רב נעשה כאומר לו אלא רב מוקי לה למתני' בא"ל הכישה במקל והיא תבא אחרי דשעביד נפשיה מכי נפקא מחצרו, ומשום דשלח עבדו עמה לא מיפטר: **לפנים מחצרו של משאיל.** שחצרו של משאיל פתוחה לרה"ר וחצר השואל לפנים ממנו ופתוחה לחצרו של משאיל שאין נכנסין ויוצאין לחצרו של שואל אלא דרך חצרו של משאיל דהתם סמכא דעתיה דשואל דמשיעמדו הבעלים לפניה להטותה לצד חצרו של שואל ומחי לה בהוטרא ודאי להתם ריהטא והוא הוא דמשעבד שואל נפשיה אבל אם היתה צריכה לבא דרך רשות הרבים לעולם אימא לך אפי' אמר ליה הכי לא סמכא דעתיה שיפקירנה המשאיל בלא שומר, ולא שעבד נפשיה עד שתבא לידו: **דאיכא גזייתא.** שיש בחצר המשאיל זויות ועוקצין שיכולה לסור שם ולהשמט במחבא דשטו"ט בלע"ז בלשון (תהלים צ) כי גז חיש וכמו (במדבר יא) ויגז שלוים: **אלא לחזרה.** שאם בא המשאיל לחזור ולתובעה ממנו בתוך ימי הזמן שהשאילה לו: **בקע בו קנאו.** עד שיכלו ימי שאילתו: **לא בקע בו לא קנאו.** דקסבר אין משיכה קונה בשומרים: **מעל.** המשאיל לשלם להקדש קרן שנהנה בהשאלתו ומה היא הנאתו - לפי טובת הנאה שבו - אומדים בו כמה הוא רוצה להיות נחסר משלו להחזיק לו השואל טובה [הנאה] כזו טובת הנאה בונדי"ר בלע"ז: **וחבירו מותר לבקע בו לכתחילה** אפילו ידע לאחר שבא לידו שהוא של הקדש, שמכיון ששגג בו המשאיל ונתחייב דמי טובת הנאה להקדש יצאת הנייתה לחולין: **ואי לא קנאו.** במשיכה אמאי מעל המשאיל עד שיבקע בו השואל: **ופליגא.** נמי דרב הונא אדר' אלעזר:

קרקע

אמר שמואל בעבד עברי. פי' ר"ח דשמואל פליג עליה דרב ולית הלכתא כוותיה דרב דאמר הכישה במקל ותבא חייב וכן משמע דפליג, והלכתא כוותיה מדבעי גמרא לסיועי לרב ודחי ליה בדוחק: **דלא** קני ליה גופיה. אע"ג דבפ"ק דקדושין (דף טז. וסס) אמרינן דעבד עברי גופו קנוי היינו לענין שאין גרעונו מחול אם מחל בעל פה אלא בשטר:

באומר הכישה במקל והיא תבא. ואע"פ שעבדו מוליכה לא הוי שאילה בבעלים והא דאמרינן יד עבד כיד רבו היינו שנשאל הרב עצמו עם הפרה ושלח עבדו במקומו וכיון שבמקום בעלים (א) לא חשיב כבהמה אבל הכא ששואל את עבדו הוה ליה כשואל שתי פרות דעבדו כבהמתו דמי:

כיון שיצאתה מרשות משאיל נתחייב שואל באונסין. לכאורה נראה דמיירי שיצאתה מיד לסימטא או לצדי רה"ר דחשיב כאילו משכה שואל אבל יצאתה מיד לרה"ר לא כיון דמשיכה אינו קונה ברה"ר והא דלא הוצרך רב לפרש דפשיטא הוא דלא עדיף ממשיכה אי נמי סתם חצרות סמוכים פתחיהן לצד רה"ר ולא לרה"ר עצמו לכך לא הוצרך לפרש וא"ת דבהמוכר את הספינה (ב"ב דף פד:) אמרינן רב ושמואל דאמרי תרוייהו כליו של אדם קונה לו בכל מקום חוץ מרה"ר משמע דמדד והניח על גבי סימטא לא קני אלא דוקא כליו קונה לו והכא אמר רב דקונה בסימטא וי"ל דהתם מיירי כשהיה מתחילה מונח בכליו קודם קנין ולא שהניח המוכר שם בשעת מכירה אבל הניח על גבי קרקע של סימטא לשם קנין קונה ועוד י"ל דהכא מיירי אפי' יצאת מיד לרה"ר דלענין להתחייב באונסין קניא משיכה ברה"ר אף על גב דלא קניא לענין לוקח כמו שואל קורדום לרב הונא דאמר לקמן דקני במשיכה להתחייב באונסין אף על גב דלא קניא לחזרה:

וחבירו מותר לבקע בו לכתחילה. תימה דתניא בתוספתא* בקע בקורדום של הקדש בא חבירו ובקע בו ובא חבירו ובקע בו כולם מעלו וליכא למימר דאיירי בקורדום כלי שרת שסוחטין בו שאין יוצא לחולין כדתנן בפרק *הנהנין (מעילה דף יט:) אין מועל אחר מועל במוקדשין אלא בבהמה וכלי שרת בלבד דהא קתני סיפא נטלו ונתנו לחבירו הוא מעל וחבירו לא מעל ובעולה נתנו לחבירו וחבירו לחבירו כולן מעלו בה ואין נראה לר"י נמי דהתם איירי בשלא נתכוונו לגזול אלא כל אחד דעתו להחזירו אחר בקוע ולא יצא לחולין אלא מה שנתכוון לגזול דהא קי"ל *שואל שלא מדעת גזלן הוי וקים ליה כוליה ברשותיה אלא נראה לר"י דתוספתא איירי בגזברים המסורות להן קרדומות של הקדש דכל אחד מועל לפי שנהנה ואינו יוצא לחולין שהרי לא נתכוונו להוציא מרשות שהוא שם כדפי' לעיל* וסיפא דקתני נתנו לחבירו היינו לחבירו שאינו גזבר ואפילו בלא בקוע מועל לפי שנתכוון להוציא מרשותו והא דתנן בהנהנה אין מועל אחר מועל אלא בבהמה וכלי שרת בלבד כיצד רכב על בהמה ובא חבירו ורכב התם איירי בשאינם גזברים דאי בגזברים אפילו קדושת דמים נמי כולם מעלו ובמשאיל קורדום לחבירו דקאמר הכא היה נראה לר"י לכאורה שיצא כל הקורדום לחולין בשאלה זו ולכך חבירו מותר לבקע בו לכתחילה ומ"מ לא מעל אלא לפי טובת הנאה שבו אע"פ שההפסד כולו להקדש ולפי זה נוטל אבן או קורה של הקדש נמי לא מעל אלא לפי טובת הנאה שבו אך קצת קשה לר"י דא"כ למה הוצרך לפרש לפי טובת הנאה כיון שבכל הזמן שנתנה לחבירו לא מעל יותר וע"כ נראה לו יותר שאינו יוצא לחולין אלא אותה הנאה שנותן לשואל ומותר לבקע עד זמן השאלה ולא יותר ובנותנו לחבירו דעלמא מעל לפי כולה ואין להקשות איך מותר לבקע כיון שמעורב באותו קורדום חולין והקדש מאי שנא ממשכיר ביתו והקדישו דאם דר בו השוכר מעל (ערכין דף כא.) בשביל שמעורב חלקו בשל הקדש וי"ל כיון שהשאילו ומעל בשאלה יצאת כל הנאת בקוע לחולין ואין מעורב בה מן הקדש כלום וא"ת כיון דבנתן לחבירו מעל לפי כל מה שהוציא מרשות הקדש ונתן לחבירו גם בכאן ימעול לפי כל מה ששוה הנאת בקוע וי"ל דבנתן מועיל כדין לפי כולה כי כולה הפסיד להקדש אבל כאן לא הפסיד להקדש אלא מה שנפחת הקורדום ע"י בקוע וטובת הנאה דשאלה הוי טפי:

כך תקנו משיכה בשומרים. [א] לא להתחייב באונסין *קאמר דהא שומר חנם בלא משיכה חייב בפשיעה כדאמרינן פרק האומנין (לעיל דף פ:) דהכא לפני שומר חנם והוא הדין שומר שכר בגניבה ואבידה ואי אשואל קאמר מדאורייתא נמי לא קני אלא במשיכה וליכא למימר דקאי אשוכר שתקנו משיכה ולא קנו מעות דהא שכירות אינה משתלמת אלא לבסוף ועוד מאי פליגא דאמר הכא אלא לענין חזרה קאמר דשוכר ושואל מיד שמשכו הבהמה מרשות הבעלים אין בעלים יכולין עוד לחזור והיינו דקאמר ופליגא דרב הונא:

פרע

[לעיל מו:]

*עי' ריטב"א

*עי' ריטב"א

קדושין מו:

*ריטב"א חולק - דאותן גזייתא אינם של המשאיל אלא של אחרים

ב"ק עט:

רש"ל

לט א מיי' פ"ג מהל' שאלה ופקדון הלכה א ב סמג עשין צב טוש"ע ח"מ סי' שמ סעי' ו וסעי' ח:

מ ב מיי' שם הלכה א טוש"ע שם סעי' ה:

מא ג מיי' שם הל' ב טוש"ע שם סעי' ז ודלא כרב:

מב ד מיי' פ"ו מהל' מעילה הלכה ד:

נוטא
להסביר הא דקתני שהשואל חייב אפילו אם נשלח החפץ ביד עבדו של המשאיל - ואמאי לא אמרינן יד עבדו כידו והוי כאילו לא יצא עדיין מרשות משאיל

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה באומר וכו' בעלים הוא לא חשיב:

נוטא
אי משיכה קונה בשומרים, נ"מ - בשואל שמשך החפץ האם המשאיל יכול לחזור בו

הגהות הגר"א

[א] תוס' ד"ה כך · לא להתחייב כו' · נ"ב והרמב"ם מפרש אף להתחייב:

מבנה
△
דעות שחולקות על ר' הונא (שאומר אין משיכה קונה)

[פ"ד דמעילה]

[נ"ל בפי' הנהנה]

[לעיל דף מג:]

[לו: ד"ה אמר רבא]

גליון הש"ס

גמ' ביד עבדו חייב. עי' ירושלמי פ"ד דמע"ש עלה דמתני' מערימין על מ"ש:

[ע' תוי"ט פ"ז מ"י ד"ה מתנה וכו' מה שתמה ע"ז]

תורה אור

שקרקע נקנית בכסף ובשטר ובחזקה כך *שכירות נקנה בכסף ובשטר ובחזקה שכירות *מאי עבידתיה? אמר רב חסדא שכירות קרקע/אמר שמואל האי מאן דגזיל חביצא דתמרי מחבירו ואית בה חמשים תמרי: אגב הדדי מזדבנן בנ' נכי חדא, חדא חדא מזדבנן בנ': להדיוט משלם חמשים נכי חדא להקדש משלם חמשים וחומשייהו. מה שאין כן במזיק דלא משלם חומשא דאמר מר *איש כי יאכל קדש פרט למזיק, מתקיף לה רב ביבי בר אביי: להדיוט אמאי משלם חמשים נכי חדא נימא ליה אנא חדא חדא הוה מזבנינא להו? אמר רב הונא בריה דרב יהושע *שמין בית סאה באותה שדה תנן, למימרא דסבר שמואל דין הדיוט לאו כדין גבוה דמי והתנן *נטל אבן או קורה מהקדש לא מעל, נתנה לחבירו הוא מעל וחבירו לא מעל, בנאה בתוך ביתו לא מעל עד שידור תחתיה בשוה פרוטה ויתיב ר' אבהו קמיה דרבי יוחנן ויתיב וקאמר משמיה דשמואל *זאת אומרת הדר בחצר חבירו שלא מדעתו צריך להעלות לו שכר (ה) [א](*א"ל רבי יוחנן) הדר ביה שמואל מההיא, וממאי דמההיא הדר ביה דלמא מהא הדר? לא, מההיא הדר ביה *כדרבא דאמר רבא הקדש שלא מדעת כהדיוט מדעת דמי. אמר רבא הני שקולאי דתברו *חבית' דחמרא לחנוואה: ביומא דשוקא מיזדבנא בה', בשאר יומי מיזדבנא בארבע, אהדרו ליה ביומא דשוקא מהדרו ליה חביתא דחמרא, בשאר יומי מהדרו ליה[ב] ה', ולא אמרן אלא דלא ה"ל חמרא לזבוני אבל ה"ל חמרא לזבוני הא איבעי ליה לזבוני, ומנכי ליה אגר טירחיה ודמי ברונייתא:

מתני'

קרקע נקנית בכסף או בשטר או בחזקה · דנעל ופרץ וגדר כל שהוא, ובמסכת קדושין (דף כו:) ילפינן להו: **שכירות** · קס"ד שכר בהמה וכלים: **מאי עבידתיה** · להקנות עד שימשוך ומאי חזקה בלא משיכה משכחת ליה: **שכירות קרקע** · השכיר לו ביתו, משנתן לו כסף או שכתבו לו בעלים "ביתי מושכר לך" ומסר לו השטר או שהחזיק בו השוכר אין אחד מהם יכול לחזור: **חבילא דתמרי** · תמרים המדובקים יחד קרי חבילא ואית בהן חמשין תמרי: **אגב הדדי מיזדבנן חמשים נכי חדא** · הלוקח יחד אינו נותן בהם אלא מ"ט פרוטות כדי שיחזור וימכור אחת אחת וישכור פרוטה: **להדיוט** · אם משל הדיוט הוא משלם לו כמו שהן נמכרין ביחד ואין מדקדקין להחמיר עליו כדקאמר טעמא לקמן שמין בית סאה וכו': **מה שאין כן במזיק** · הקדש אחומשין קאי: **שמין בית סאה באותו שדה תנן** · גבי ניזקין דתנן בב"ק (דף נה:) "כי יבער איש שדה או כרם וגו' תנן כיצד משלמת מה שהזיקה שמין בית סאה באותו שדה כמה היתה יפה וכמה היא יפה, ואין מדקדקין להיות שמין האכילה לבדה מה היתה שוה הערוגה זו שנאכלת אלא מה נחסר בית סאה מדמי' אם היה בא למכור הקרקע עם זריעתה מה חסרו דמיו בשביל אכילת ערוגה זו דהיינו קולא גביה דהבא לקנות קרקע לא יניחנו בכך ובדבר מועט יתפשר בפחות דמים ומקרא יליף לה בב"ק (דף נח:): **נטל אבן וכו'** · במס' חגיגה (דף י:) פרכינן מכדי מישקל שקליה מה לי בנאה הוא ומה לי נתנה לחבירו ואוקמינן בגזבר שאבני קודש מסורין לו עסקינן דבלאו הכי נמי ברשותו הוה מנחא הלכך לא מעל בהגבהתו: **נתנה לחבירו** · הוציאה לחולין שקנאה חבירו במתנתו והוא ישלם להקדש: **בנאה** · גזבר לתוך ביתו: **לא מעל** · והתם אוקימנא כגון שהניחה ע"פ ארובה דלא שנייה: ויתיב ר' אבהו גרסינן: **זאת אומרת** · דכי דר תחתיה מעל ואע"ג דלא שנייה הדר בחצר חבירו שלא מדעת בעלים צריך להעלות לו שכר אפי' בחצר דלא קיימא לאגרא דהוה ליה זה נהנה וזה לא חסר דהא הכא שלא מדעת הקדש דר וקאמר דמשלם מעילה להקדש ומדקאמר "זאת אומרת" ש"מ יליף הדיוט מהקדש לדקדק אחריו: **הדר ביה שמואל מההיא** · ולא יליף מיניה הדר בחצר חבירו שלא מדעתו של בעה"ב דהא שמעי' ליה הכא דלא משוי דין הדיוט כהקדש: **כהדיוט מדעת דמי** · שהקדש מונח למעול לכל הבא ואין מוחה בידו ורחמנא אמר מאן דמיתהני למעול ורחמנא ידע: **שקולאי** · נושאי משאוי: **אהדרו ליה ביומא דשוקא** · קודם שיגיע יום השוק שיכול למוכרה ביום השוק שיגיע ראשון: **מהדרו ליה ה'** · דאמר להו אי הוה גבאי ביומא דשוקא, ה' הוה שוה: [ג] **ולא אמרן** · דמהדרו ליה ה' אלא דלית לחנוואה חמרא לזבוני דהשתא ודאי אי אהדרו ניהליה הוי מזבין ליה: **אבל הוי ליה חמרא לזבוני** · ולא זבין גלי דעתיה דלא הוה מזבין ולא משלמי אלא חביתא דחמרא, ואי מהדרי ליה נמי ה' מנכי להו חנווני מה' אגר טרחא כפועל בטל כמה הוא רוצה *לישב ולא למכור יין חבית אחת פרוטה פרוטה וישב בטל: **ודמי** *) **ברונייתא** · שנותנין למכריז בעיר על היין בשווקים וברחובות "יש בבית פלוני יין למכור": **ברונייתא** · לשון ברזא דיי"ש בלע"ז כלומר יציאת היין הנמכר בברזא בפרוטות וי"מ שהיו צריכין לשכור אומן לנקב נקב בחבית מפני שהוא של חרס ולתקן ברזא, הנך דמי מנכי להו, שהרי פטרוהו מכל אלה:

מתני'

פרט למזיק · דלא משלם חומשא היינו מדרבנן אבל מדאורייתא לא משלם אפילו קרן כדמשמע בריש ב"ק (דף ס: ושם) דקתני אבל ד' אבות נכסים שאין בהם מעילה וכן משמע בירושלמי הנזקין ר"ע אומר ק"ו להקדש במה אנו קיימין (ג) אי *בנזקין רעהו אמר רחמנא ולא להקדש אי בנזקי גופו הא תני ר' חייא נזקין להדיוט ואין נזקין להקדש כו' וא"ת והא כי יאכל בתרומה כתיב וי"ל דמעילה ילפינן חטא חטא מתרומה וא"ת כיון דמתרומה ילפינן לא לחייב אהנאת הקדש כמו תרומה שמותרת בהנאה לזרים וי"ל דכי תמעול מעל רבוי כדאמרינן במעילה (ד' יח:)*: **שמין** בית סאה באותה שדה תנן · פי' בקונטרס דאין מדקדקין להיות שמין מה שהיתה שוה ערוגה זו שנאכלת אלא מה שנחסרה בית סאה בשדה זו מדמיו אם היה בא למכור הקרקע (ג) בשביל אכילת ערוגה זו ואין נראה לר"י חדא כיון דאבית סאה קאי הוה ליה למימר בלשון זכר כמה היה יפה ועוד דבפ' הכונס (ב"ק דף נח: ושם ד"ה שמין) בעי בגמרא היכי שיימינן ומאי בעי כיון דבמתניתין מפרש בהדיא שומא ולמה עלה על דעתו שיעשו עוד (ד)אחרת ועוד דמפרש התם סאה בס' סאין ופי' בקונטרס דבית סאה באפיה נפשיה לא שיימינן דמפסיד מזיק אלא שמין תחלה ס' סאין ורואין כמה דמים מגיעין לבית סאה וחוזרין ושמין כמה נפחת באכילת ערוגה ואם מתחילה היו שמין ערוגה בס' סאין לא היה מפסיד כלום שאין ערוגה ניכרת בהם אבל בבית סאה ניכרת הכי שתי שומות מנלן דמקרא לא שמעינן אלא ששמין אגב שדה ועוד דלמ"ד ב"ק (דף נח:) קלא בששים קלאין כלומר בששים שיעורין כמותו אמאי נקט במתניתין בית סאה ועוד דפריך התם לכולהו אמוראי מדתני אכלה קב או קביים רואין אותה כאילו היא ערוגה קטנה ומשערין אותה מאי לאו בפני עצמה תיקשי ליה אמתני' דקתני שמשערין בבית סאה ונראה לר"י דשמין בית סאה היינו בית סאה הנאכל כדקתני בסיפא במילתיה דר"ש אם סאה סאה כו' ובבית סאה תבואה מיירי ולא בבית סאה זרע שאין יכולה בהמה לאכול כל כך ולכך נקט לשון נקבה כמה היתה דבשומת שדה איירי ובעי נמי שפיר בגמרא היכי שיימינן דלא פי' במתני' כמה תהא השדה גדולה ששמין בה ועוד מספקא ליה דדלמא שמין בית סאה באותה שדה היינו בקרקע עצמו של בית סאה ומפרש סאה בס' סאין וה"ה דפחות או יותר שמין לפי חשבון סאה בס' סאין ואיכא מאן דאמר קלא בס' קלאין לעולם בס' שיעורין כמותו ומאן דאמר תרקב בששים תרקבין ואכלה סאה דמתניתין משערין לפי האי שיעורא ושם מפורש באיזה שיעור מפסיד מזיק או משביח יותר בתרקב בששים תרקבין או סאה בששים סאין ופריך על כולהו מברייתא אכלה קב או כו' מאי לאו בפני עצמה ששמין הערוגה לבדה בפני עצמה כמה היתה יפה הקרקע עם הזרעין וכמה היא יפה עכשיו כשנאכלו והשתא אמתני' גופא לא מצי למיפרך דאיכא נמי לפרושי הכי כדפרי' ואין להקשות לפי' ר"י האי בית סאה סאה מיבעי ליה דהכי פריך התם רב הונא בר מנוח לרב פפא דמפרש קב בס' קבין ובית כור בס' כורין האי בית כור כור מיבעי ליה דהתם לא פריך אלא משום דכי היכי דקתני ברישא קב ולא קתני בית ה"נ הוה ליה למינקט כור ולא בית כור אלא כמו שהתחיל ברישא: **באותה** שדה תנן · תימה היכי מייתי ראיה ממקרקעי אמטלטלי דעל כרחך לא דמו שהרי הכא חבילה דתמרי אין שמין בששים כי התם אלא בפני עצמה וי"ל דהכי מייתי ראיה כיון דמקילין כולי האי במקרקעי אין לנו להחמיר במטלטלין ולומר כל חדא וחדא הוה מזבנינא ליה: **אהדרו** ליה ביומא דשוקא · [ד] פירוש קודם שעבר יום השוק ראשון איכו יכול לומר לא אקח אלא מעות אבל עבר יום השוק לא יקח יין אלא מעות דמאי אמר כבר היה מוכרו ביום השוק שעבר ואין לו להמתין עד יום השוק הבא אבל יש לו יין עוד למכור לא יכול לומר כן שהרי לא מכר שלו:

וליחזי

אי בנזקי ממון רעהו אמר רחמנא כו' ר"ת

[ע"ש בב"ק פט"ו]

מג א ב מיי' פ"א מהל' מכירה הלכה יח סמג עשין פב טוש"ע ח"מ סי' קצה סעיף ט וסי' שנ סעי' א: [ועי' תוס' מעילה יט. ד"ה אקשיה]

מד ג מיי' פ"ג מהל' גזילה ואבידה הל' ג סמג עשין קעג טוש"ע ח"מ סי' שנב סעי' יב:

מה ד מיי' שם:

מו ה מיי' פ"י מהל' תרומות הל' ח:

מז ו מיי' פ"ד מהל' נזקי ממון הל' יג סמג עשין סו טוש"ע ח"מ סי' שפה סעי' ד:

מח ז מיי' פ"ו מהל' מעילה הלכה ז סמג עשין רי וע"ש:

מט ח מיי' שם הל' ח:

נ ט י כ מיי' פ"ג מהלכות שכירות הל' ג סמג עשין פט טוש"ע ח"מ סי' שס סעי' ה וע"ש בהג"ה:

גירסת רש"ל כדרבה דאמר רבה

גי' רש"ל חביתא דחמרא בשאר יומי מהדרי ליה

הגהות הב"ח

(ה) גמ' להעלות לו שכר הא א"ל ר' יוחנן: (ג) תוס' ד"ה פרט וכו' במה אנו קיימין אי כהכשר נזקין: (ג) ד"ה שמין וכו' למכור הקרקע עם זריעתה מה חסרו דמיו בשביל אכילת ערוגה: (ד) בא"ד שיעשו עוד שומא אחרת:

הגהות הגר"א

[א] גמ' (א"ל ר' יוחנן) הא"מ: [ב] שם ה' · נ"ב וכ"ה ברא"ש אבל גירסת רי"ף ורמב"ם ד' ומפרש הרמב"ם דבחבית לעולם יכול לשלם אלא דבמעות משלם כמו שוה בשעת תשלומין ולרש"י הוא להיפך דבמעות לעולם ה' משלם אלא דבחבית כו': [ג] רש"י ד"ה ולא אמרן כו' · נ"ב אבל רמב"ם ורא"ש מפרשים דקאי איום השוק דאי אית ליה לזבוני שוה לשאר יומי לרא"ש מהדר ה' ולרמב"ם ד' כנ"ל (ועמ"ש רבינו בח"מ סי' ד"ש ס"ק א' י'): [ד] תוס' ד"ה אהדרו פי' כו' · נ"ב ורא"ש מפרש ביום השוק ממש ובכל יום השוק ולא דוקא ראשון וכשיטתו שפי' דוקא שחזרו ביום השוק:

[צ"ל משכר]

[עי' תוס' קדושין כו: ד"ה ומקומו]

יומא פא: מעילה יט: פסחים לג:

[ב"ק נה.]

מעילה יט: חגיגה י: ב"ק נ.

ב"ק שם

[עי' ב"ק כ: דסתמא דש"ס הוא דהשיב הדר ביה שמואל וכו' וכן גירס רש"י ד"ה הדר ביה וכ"נ מתוספות דב"ק כ: ד"ה אתגוזי]

ויקרא כב

גי' רש"ל ליטול מי שלוי למכור יין וכו'

*) [צ"ל כרוזיתא וכ"ה בפרש"י שבר"י]